

A PONTE

ENTRE O ENSINO MEDIO E A USC

CURSO 2015/2016

GRUPO DE TRABAJO
Persoal do Programa A PONTE
Élida Lareo García
Susana Rodríguez Zas

Servizo de reprografía, edición
e impresión dixital da USC

Agradecementos

O noso agradecemento as entidades colaboradoras co Programa A PONTE

ÍNDICE

INTRODUCCIÓN	6
XUNTANZA CON PERSOAL DIRECTOR E ORIENTADOR DE CENTROS DE ENSINO MEDIO DE GALICIA	8
VISITAS DA USC AOS CENTROS DE ENSINO MEDIO	14
CHARLAS TEMÁTICAS	20
ENCONTROS DO ENSINO MEDIO E DA USC	34
CHARLAS DA USC PARA NAIS E PAIS DOS CENTROS DE ENSINIO MEDIO	38
CURSO «PROGRAMA DE FORMACIÓN DE TITORES E ORIENTADORES ACADÉMICOS»	42
ACTO DE RECOÑECEMENTO AOS MELLORES ESTUDANTES DE ENSINO MEDIO DE GALICIA NAS PAAU 2016	46
CAMPUS CIENTÍFICOS DE VERÁN 2016	58
I CAMPUS TECNOLÓXICO UNIVERSIDAD DE SANTIAGO DE COMPOSTELA & PLAY CODE ACADEMY	68
OUTRAS ACTIVIDADES	72

INTRODUCCIÓN

Un ano máis presentamos a memoria do programa «A Ponte entre o Ensino Medio e a USC» onde se reflexan todas as actividades que durante o curso realizamos.

Evidentemente ano tras ano vimos facendo co esforzo do profesorado da USC visitas aos distintos centros de bacharelato de toda Galicia, ben para informarlos do que é a USC e o que oferta os futuros universitarios, ou ben para impartir charlas temáticas sobre as distintas áreas de coñecemento que posúe a USC. Todas elas son moi ben acollidas e valoradas. Desde aquí o noso agradecemento a todos os equipos de dirección e profesorado dos centros.

Destacamos tamén o feito de que este curso celebrouse o noveno campus científico de verán, que ano tras ano reúne a 120 estudantes de 4º de ESO e 1º de bacharelato de toda España nas nosas facultades para inicialos na investigación. Financiados pola FECYT, Ministerio de Educación e Deporte e a Obra Social la Caixa, por ser un campus de Excelencia ten unha gran acollida e confiamos en seguir realizandoo en ano vindeiros.

As visitas a USC, a colaboración coas distintas olimpíadas académicas, a celebración da excelencia académica e a xuntanza periódica con directores e orientados de ensino medio son outros puntos importantes do noso programa.

Esperamos coa vosa axuda seguir realizando esta labora intentando melloralala ano tras ano.

XUNTANZA

CON PERSOAL DIRECTOR E ORIENTADOR DE CENTROS DE ENSINO MEDIO DE GALICIA

Como xa vén sendo habitual as actividades do Programa comezan cunha xuntanza cos equipos de dirección e orientación de centros de ensino medio de Galicia. Nesta ocasión celebrouse o día 26 de outubro ás 10,30 horas no Salón Nobre de Fonseca, presidido o acto polo reitor da USC e coa presenza na mesa presidencial do Concelleiro de Educación e Cidadanía do Concello de Santiago de Compostela, do vicerreitor de Comunicación e Coordinación, do Delegado do Reitor para o Ensino Medio e o Coordinador do Programa «A Ponte» do Campus de Lugo.

Empezou a xuntanza coas palabras de benvida do reitor e do vicerreitor de Comunicación e Coordinación. A continuación os coordinadores do Programa «A Ponte» presentaron as actividades e animaron a todos os presentes a participaren nelas. Posteriormente o Vicerreitor de Comunicación e Coordinación falou sobre a implantación dos dobres grado na USC, e a continuación tomaron a palabra representantes do Centro Superior de Hostalaría de Galicia e a xefa da Sección de Bolsas da USC informaron das novidades para este curso. Antes da rolda de preguntas falou o representante da USC na CIUG quen subliñou todo o referente ás probas de acceso á universidade.

Agradecemos de novo a gran participación dos presentes neste acto.

PROVINCIAS	Instituto de Educación Secundaria (IES)	Centro Público Integrado (CPI)	Centro Privado (CPR)	Centro Integrado de Formación Profesional (CIFP)	Centro Público de Educación y Promoción de Adultos (EPAPU)	Equipo de Orientación Específico
A Coruña	37		6	3		
Lugo	14	1				
Ourense	5			1		
Pontevedra	17	,	4			
TOTAL	73	1	10	4	1	2

CENTROS ASISTENTES Á REUNIÓN DE DIRECTORES E ORIENTADORES.

CURSO 2015-2016

DÍA: 26/10/2015

HORA; 10:30

CENTROS DA PROVINCIA DA CORUÑA

IES AS INSUAS
MUROS

CIFP PASEO DAS PONTES
A CORUÑA

IES PONTEPEDRIÑA
SANTIAGO DE COMPOSTELA

I.E.S. FERNANDO BLANCO
CEE

IES Nº 1 DE RIBEIRA
RIBEIRA

IES ESPÍNEIRA
BOIRO

CPR SEMINARIO MENOR LA ASUNCIÓN
SANTIAGO DE COMPOSTELA

E.P.A.P.U. «STA MARIA DE CARANZA»
FERROL

IES DE MUGARDOS
MUGARDOS

IES DE CURTIS
CURTIS

IES DE FENE
FENE

IES EDUARDO BLANCO AMOR
CULLEREDO

IES AGRA DE LEBORIS
LARACHA

IES ROSALÍA DE CASTRO
SANTIAGO DE COMPOSTELA

IES AS MARIÑAS
BETANZOS

IES ARCEBISPO XELMÍREZ I
SANTIAGO DE COMPOSTELA

IES MACIAS O NAMORADO
PADRÓN

IES MONTE NEME
CARBALLO

EQUIPO DE ORIENTACIÓN ESPECÍFICO
A CORUÑA

CIFP FERROLTERRA
FERROL

IES DE ARZÚA
ARZÚA

IES XULIÁN MAGARIÑOS
NEGREIRA

IES ARCEBISPO XELMIREZ II
SANTIAGO DE COMPOSTELA

IES ISAAC DÍAZ PARDO
SADA

CASTRO DA UZ
AS PONTES

IES Nº 1 DE ORDES
ORDES

IES FERNANDO ESQUÍO
NEDA

IES SAN CLEMENTE
SANTIAGO DE COMPOSTELA

IES AS FONTIÑAS
SANTIAGO DE COMPOSTELA

CPR LICEO LA PAZ
A CORUÑA

IES DE BRIÓN
BRIÓN

IES MAXIMINO ROMERO DE LEMA
BAIO

IES PLURILINGÜE FONTEXERÍA
MUROS

IES MARUXA MALLO
ORDES

CPR ALCA
AMES

CPR PLURILINGÜE NUESTRA SEÑORA DEL CARMEN
BETANZOS

IES CABO ORTEGAL
CARIÑO

IES CONCEPCIÓN ARENAL
FERROL

IES CAMILO JOSÉ CELA
PADRÓN

CIFP POLITECNICO DE SANTIAGO
SANTIAGO DE COMPOSTELA

I.E.S. URBANO LUGRÍS
MALPICA DE BERGANTIÑOS

CPR FOGAR DE SANTA MARGARIDA
A CORUÑA

IES SATURNINO MONTOJO
FERROL

IES RICARDO CARBALLO CALERO
FERROL

IES POBRA DO CARAMIÑAL
A POBRA DO CARAMIÑAL

IES PLURILINGÜE XOSÉ NEIRA VILAS
PERILLO-OLEIROS

IES PORTO DO SON
PORTO DO SON

CPR CLUNY
SANTIAGO DE COMPOSTELA

CENTROS DA PROVINCIA DE LUGO

IES ALFOZ-VALADOURO
ALFOZ
IES DO CAMIÑO
PALAS DE REI
IES NOSA SEÑORA DOS OLLOS GRANDES
LUGO
IES RÍO CABE
MONFORTE DE LEMOS
IES A PINGUELA
MONFORTE DE LEMOS
IES GREGORIO FERNÁNDEZ
SARRIA
IES PERDOURO
BURELA
CPI CERVANTES
SAN ROMÁN DE CERVANTES
IES da TERRA CHÁ, JOSÉ TRAPERO PARDO
CASTRO DE REI
IES POETA DÍAZ CASTRO
GUITIRIZ
IES VAL DO ASMA
CHANTADA
IES RÍO MIÑO
RÁBADE
IES MONTE CASTELO
BURELA
IES PEDREGAL DE IRIMIA
MEIRA
IES DE QUIROGA
QUIROGA

CENTROS DA PROVINCIA DE OURENSE

IES Nº 1 O CARBALLIÑO
O CARBALLIÑO
IES XESÚS TABOADA CHIVITE
VERÍN
IES COSME LÓPEZ RODRÍGUEZ
A RÚA
CIFP A FARIXA
OURENSE
IES DE CELANOVA
CELANOVA
IES MANUEL CHAMOSO LAMAS
O CARBALLIÑO

CENTROS DA PROVINCIA DE PONTEVEDRA

IES MARCO CABALLÓN
VILA DE CRUCES
IES Nº1 DE A ESTRADA
A ESTRADA
IES FRANCISCO ASOREY
CAMBADOS
IES CHA DO MONTE
MARIN
IES PLURILINGÜE A PARALAIA
MOAÑA
SAN JOSÉ DE CLUNY
VIGO
IES FERMÍN BOUZA BREY
VILAGARCÍA DE AROSA
IES DE MOS
MOS
IES GARCÍA BARROS
A ESTRADA
IES LUIS SEOANE
PONTEVEDRA
IES TOMIÑO
TOMIÑO
IES RIBEIRA DO LOURO
O PORRIÑO
IES TORRENTE BALLESTER
PONTEVEDRA
IES SÁNCHEZ CANTÓN
PONTEVEDRA
CPR PLURILINGÜE MARIANO
VIGO
IES VALADARES
VIGO
IES AQUIS CELENIS
CALDAS DE REIS
CPR SAGRADO CORAZÓN
PONTEVEDRA
IES MIGUEL ÁNGEL GONZÁLEZ ESTÉVEZ
VILAGARCÍA DE AROUSA
CPR LOS SAUCES
PONTEVEDRA
IES de PONTE CALDELAS
PONTE CALDELAS

VISITAS
DA USC AOS CENTROS DE
ENSINO MEDIO

O Programa «A Ponte entre o Ensino Medio e a USC» foi creado para dar coñecer a USC ao estudiantado de ensino medio. Unha das mellores maneiras de facelo, aínda que non a única, é desprazar a profesorado seleccionados para este fin aos centros de ensino medio que o solicitan.

A estes profesores/as se lle entrega un CD de presentación da USC que foi previamente co consenso de todo eles

Neste curso procuramos que todo o profesorado fose acompañado por estudantes da USC, exalumnos dos centros a visitar, co obxecto de ter unha comunicación máis fluída cos estudantes.

Realizáronse 115 visitas nun total de 74 concellos

A Coruña:	43
Lugo:	22
Ourense:	14
Pontevedra	36

Estas charlas chegaron aproximadamente a un total de 7100 estudantes

CAMPUS DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

FACULTADE DE BIOLOXIA

ANTONIO SEGURA IGLESIAS

IES DO MILLADOIRO (MILLADOIRO - A CORUÑA)
 IES CACHEIRAS (CACHEIRAS- TEO - A CORUÑA)
 IES Nº 1 DE RIBEIRA (RIBEIRA – A CORUÑA)
 IES TERRA DE XALLAS (SANTA COMBA- A CORUÑA)

FACULTADE DE FARMACIA

JOSÉ MANUEL BLANCO FERNÁNDEZ

IES LAURO OLMO (O BARCO DE VALDEORRAS-OURENSE)
 IES DE PONTE CALDELAS (PONTE CALDELAS – PONTEVEDRA)
 CIFP A FARIXA (OURENSE)
 IES XESÚS FERRO COUSELO (OURENSE)
 IES O RIBEIRO (RIVADABIA – OURENSE)
 IES MARCO CAMBALLÓN (VILA DE CRUCES – PONTEVEDRA)
 CPR PLURILINGÜE DIVINA PASTORA (OURENSE)

PROVINCIAS	Instituto de Educación Secundaria (IES)	Centro Público Integrado (CPI)	Centro Privado (CPR)	Centro Integrado de Formación Profesional (CIFP)	Centro Público de Educación y Promoción de Adultos (EPAPU)	Equipo de Orientación Específico (EOE)	Total
A Coruña	34	1	8				43
Lugo	17	3	2				22
Ourense	10		2	2			14
Pontevedra	26		10				36
TOTAL	87	4	22	2			115

FACULTADE DE FISICA

MARÍA TERESA FLORES ARIAS

IES MACIAS O NAMORADO (PADRÓN –A CORUÑA)
IES TORRENTE BALLESTER (PONTEVEDRA)
IES MAXIMINO ROMERO DE LEMA (BAIO-ZAS, A CORUÑA)
IES FERMÍN BOUZA REY (VILAGARCÍA DE AROUSA -
PONTEVEDRA)
IES PONTEPEDRIÑA (SANTIAGO DE COMPOSTELA – A
CORUÑA)

VICENTE MORENO DE LAS CUEVAS

IES LUIS SEOANE (PONTEVEDRA)
IES ARZOBISPO XELMIREZ I (SANTIAGO DE COMPOSTELA – A
CORUÑA)
IES VIRXE DO MAR (NOIA –A CORUÑA)
IES A BASELLA (VILANOVA DE AROUSA – PONTEVEDRA)
CPI CERNADAS DE CASTRO (LOUSAME – A CORUÑA)

PABLO TABOADA ANTELO

IES Nº 1 DE ORDES (ORDES – A CORUÑA)
IES PLURILINGÜE DE AMES (BERTAMIRÁNS – AMES)
IES MIGUEL ÁNGEL GONZÁLEZ ESTÉVEZ (CARRIL-VILAGARCÍA
DE AROSA- PONTEVEDRA)
IES EDUARDO PONDAL (SANTIAGO DE COMPOSTELA – A
CORUÑA)
IES PINTOR COLMEIRO (SILLEDA- PONTEVEDRA)
CPR SEMINARIO MENOS (SANTIAGO DE COMPOSTELA – A
CORUÑA)
IES MENDIÑO (REDONDELA – PONTEVEDRA)

CAROLINA TORRÓN CASAL

IES ILLA DE TAMBO (MARÍN – PONTEVEDRA)
CPR SEK-ATLÁNTICO (POIO – PONTEVEDRA)
CPR SAN JOSÉ DE CLUNY (VIGO – PONTEVEDRA)
IES ANTÓN LOSADA DIÉGUEZ (A ESTRADA – PONTEVEDRA)
IES JOHAN CARBALLEIRA (BUEU – PONTEVEDRA)
CPR SAGRADO CORAZÓN DE JESÚS (PONTEVEDRA)
CPR SAN JOSÉ DE LA GUÍA (VIGO – PONTEVEDRA)
IES PLURILINGÜE FONTEXERÍA (MUROS – A CORUÑA)
IES RODEIRA (CANGAS – PONTEVEDRA)
IES FRANCISCO ASOREY (CAMBADOS – PONTEVEDRA)
CPR APOSTOL SANTIAGO (VIGO – PONTEVEDRA)

FACULTADE DE MATEMÁTICAS

LUIS MARÍA HERVELLA TORRÓN

CPR MARISTAS CRISTO REY (A CORUÑA)
IES AQUIS CELENIS (CALDAS DE REIS – PONTEVEDRA)
IES ANTONIO FRAGUAS FRAGUAS (SANTIAGO DE
COMPOSTELA – A CORUÑA)
IES DE SAR (SANTIAGO DE COMPOSTELA –A CORUÑA)
IES PLURILINGÜE ROSALÍA DE CASTRO (SANTIAGO DE
COMPOSTELA – A CORUÑA)
IES CARLOS CASARES (VIANA DO BOLO – OURENSE)
CPR LOS SAUCES (PONTEVEDRA)
IES VALLE INCLÁN (PONTEVEDRA)
CPR PLURILINGÜE COMPAÑÍA DE MARÍA (SANTIAGO DE
COMPOSTELA –A CORUÑA)

CELSO RODRÍGUEZ FERNÁNDEZ

IES POBRA DO CARAMIÑAL (A POBRA – A CORUÑA)
IES DE SABÓN (ARTEIXO –A CORUÑA)
IES CELANOVA CELSO EMILIO FERREIRO (CELANOVA –
OURENSE)
IES VAL MIÑOR (NIGRÁN – PONTEVEDRA)

ENRIQUE MACÍAS VIRGÓS

IES PLURILINGÜE XOSÉ NEIRA VILAS (PERILLO-OLEIROS-A
CORUÑA)
CPR PLURILINGÜE MARÍA AUXILIADORA (VIGO –
PONTEVEDRA)
CPR COMPAÑÍA DE MARIA (VIGO – PONTEVEDRA)
CPR PLURILINGÜE LICEO LA PAZ (A CORUÑA)
IES MIRAFLORES (OLEIROS- A CORUÑA)
IES CONCEPCIÓN ARENAL (FERROL – A CORUÑA)

FACULTADE DE OPTICA E OTOMETRÍA

Mª JESÚS GIRALDEZ FERNÁNDEZ

IES PRAIA DE BARRAÑA (BOIRO –A CORUÑA)
IES RIBEIRA DO LOURO (O PORRIÑO – PONTEVEDRA)
IES PINO MANSO (O PORRIÑO – PONTEVEDRA)
IES CAMILO JOSÉ CELA (PADRÓN – A CORUÑA)
CPR ALCA (AMES – A CORUÑA)

FACULTADE DE RELACIÓNS LABORAIS

CARLOS JAVIER ÁLVAREZ FERNÁNDEZ

IES MONTE DA VILA (O GROVE – PONTEVEDRA)
IES CORUXO (VIGO – PONTEVEDRA)
IES ROSAIS 2 (VIGO – PONTEVEDRA)
CPR FOGAR DE SANTA MARGARIDA (A CORUÑA)
IES VILALONGA (SANXENXO – PONTEVEDRA)
IES AS FONTIÑAS (SANTIAGO DE COMPOSTELA – A CORUÑA)

PEDRO M^a REY SUÁREZ

IES XULIÁN MAGARIÑOS (NEGREIRA – A CORUÑA)
IES FRANCISCO AGUIAR (BETANZOS – A CORUÑA)
IES RAMÓN MARÍA ALLER ULLOA (LALÍN – A CORUÑA)
IES DE BRIÓN (BRIÓN – A CORUÑA)
IES DE ARZUA (ARZÚA – A CORUÑA)
IES DE CURTIS (CURTIS – A CORUÑA)
IES ESPÍÑEIRA (BOIRO – A CORUÑA)
IES ALFREDO BRAÑAS (CARBALLO – A CORUÑA)
IES CHANO PIÑEIRO (FORCAREI – PONTEVEDRA)
IES ARMANDO COTARELO VALLEDOR (VILAGARCÍA DE AROUSA – PONTEVEDRA)

PERSOAL DE ADMINISTRACIÓN E SERVIZOS OFICINA DE INFORMACIÓN UNIVERSITARIA (OIU)

Mª ISABEL BRAÑA TOBIO

JUAN CARLOS IGLESIAS GARCÍA

CPR LOS SAUCES (PONTEVEDRA)
UNITOUR (VIGO E CORUÑA)
CPR OBRADOIRO (A CORUÑA)
IES DE FENE (FENE – A CORUÑA)
CPR EIRIS (A CORUÑA)
CPR MARCOTE (VIGO)
ESCOLA SECUNDÁRIA EÇA DE QUEIRÓS ; POVOA DE VARZIM
FIEP. HM SAN FRANCISCO (SANTIAGO DE COMPOSTELA)
IES AFONSO X O SABIO (CAMBRE – A CORUÑA)

CAMPUS DE LUGO

FACULTADE DE CIENCIAS

CARLOS HERRERO LATORRE

IES MARQUÉS DE SARGADELLOS (SAN CIBRAO-CERVO-LUGO)
IES XOÁN MONTES (LUGO)

FACULTADE DE DIRECCIÓN E ADMINISTRACIÓN DE EMPRESAS

JACOBO FEAS VÁZQUEZ

IES CABO ORTEGAL (CARIÑO – A CORUÑA)
IES SANXILLAO (LUGO)
IES POETA DIAZ CASTRO (GUITIRIZ-LUGO)
CPR GALÉN (LUGO)

FACULTADE DE FORMACIÓN DO PROFESORADO

FRANCISCO RODRÍGUEZ LESTEGÁS

IES ENRIQUE MURUAI (A PONTENOVA-LUGO)
IES GREGORIO FERNÁNDEZ (SARRIA – LUGO)
IES LUCUS AUGUSTI (LUGO)

FACULTADE DE HUMANIDADES

MONSERRAT SOUTO GÓMEZ

IES PLURILINGÜE FONTEM ALBEI (A FONSAGRADA-LUGO)
CPI TINO GRANDÍO (GUNTÍN-LUGO)

FACULTADE DE VETERINARIA

IZASKUM IBARGUREN ARIZETA

IES BASANTA SILVA (VILALBA – LUGO)
CPR PLURILINGÜE Mª AUXILIADORA (OURENSE)
CPR Mª AUXILIADORA (LUGO)
IES MURALLA ROMANA (LUGO)

ESCOLA POLITÉCNICA SUPERIOR

FRANCISCO JAVIER LÓPEZ GONZÁLEZ

IES DIONISIO GAMALLO (RIBADEO-LUGO)
CIFP PORTOVELLO (OURENSE)
IES ALFOZ-VALADOURO (ALFOZ-LUGO)
IES CIDADE DE ANTIOQUÍA (XINZO DE LIMIA – OURENSE)
IES PERDOURO (BURELA – LUGO)
IEZ ALLARÍZ (ALLARIZ – OURENSE)
IES SAN MAMEDE (MACEDA – OURENSE)
CPI CASTROVERDE (CASTROVERDE – LUGO)
IES FRANCISCO DAVIÑA REY (MONFORTE DE LEMOS – LUGO)
IES MARTAGUISELA (O BARCO DE VALDEORRAS – OURENSE)
CPI CERVANTES (SAN ROMÁN DE CERVANTES – LUGO)
IES ÁNXEL FOLE (LUGO)
IES RICARDO CARBALLO CALERO (FERROL - A CORUÑA)
IES MANUEL CHAMOSO LAMAS (O CARBALLIÑO – OURENSE)
IES A XUNQUEIRA 2 (PONTEVEDRA)
IES ILLA DE SARÓN XOVE (LUGO)

ALUMNOS DA USC

GABRIEL FUENTES MÍGUEZ

GRAO EN XORNALISMO
IES MENDIÑO (REDONDELA-PONTEVEDRA)

ADRÍAN SUEIRO MIGUÉNS

GRAO EN MESTRE DE EDUCACIÓN PRIMARIA
CPI CERNADAS DE CASTRO (LOUSAME-A CORUÑA)

ESTEFANÍA GONZÁLEZ VÁZQUEZ

GRAO EN MESTRE DE EDUCACIÓN PRIMARIA
IES PONTEPEDRIÑA. (SANTIAGO DE COMPOSTELA –A CORUÑA)

ADRÍAN SUEIRO MIGUÉNS

GRAO EN MEDICINA
IES XOSÉ NEIRA VILAS (PERILLO – OLEIROS –A CORUÑA)

CHARLAS TEMÁTICAS

Neste curso académico impartíronse un total de 258 charlas en 120 centros de ensino medio de Galicia, e o total de charla ofertadas foi de 123.

Nestas charlas trátanse temas relacionados coas distintas disciplinas que se imparten na USC, vendo aplicacións prácticas das mesmas o que consideramos de gran axuda para aqueles estudantes que teñen dúbidas na elección dos seus estudos.

Das ofertadas, impartíronse as seguintes:

BERNARDO ADEVA ANDANY

Catedrático da Área de Física Atómica, Molecular e Nuclear

Charla: “Seguindo as trazas dos quarks no LHC: materia e antimateria”

IES DE FELIX MURIEL (Rianxo – A Coruña)

IES LAXEIRO (Lalín – Pontevedra)

IES ÁNXEL FOLE (Lugo)

MARÍA JOSÉ AGRA ROMERO

Catedrática de Universidade da Área de Filosofía Moral

Charla “Multiculturalidade e Igualdade”

· IES MACIAS O NAMORADO (Padrón – A Coruña)

· IES Nº 1 (Ordes - A Coruña)

MARÍA ÁLVAREZ DE LA GRANJA

Profesora contratada doutora da Área de Filoloxías Galega e Portuguesa

Charla «Cal ti es, así me dis. Indiosincrasiá e universalidade na fraseoloxía galega»

IES XESÚS TABOADA CHIVITE (Verín – Ourense)

IES MENDIÑO (Redondela – Pontevedra)

CPR SEMINARIO MENOR DIOCESANO A ASUNCIÓN (Santiago de Compostela - A Coruña)

IES MARUXA MALLO (Ordes – A Coruña)

IES XOGRAR AFONSO GÓMEZ (Sarria - Lugo)

CARLOS AMIANA ARES

Profesor contratado doutor da Área de Proxectos de Enxeñaría

Charla «A dirección de proxectos. A transición dende a idea ata a súa plasmación real»

IES DE PORTO DO SON (Porto do Son – A Coruña)

XOSÉ ARMAS CASTRO

Profesor Titular de Universidade da Área Didáctica das Ciencias Sociais

Charla «A profesión do profesor/a»

CPR COMPAÑÍA DE MARÍA (Santiago de Compostela – A Coruña)

IES MONTE NEME (Carballo – A Coruña)

FRANCISCO JAVIER BENAVENTE MARTÍNEZ

Catedrático de Universidade da Área de Bioquímica e Bioloxía Molecular

Charla » Investigar con virus»

IES CABO ORTEGAL (Cariño – A Coruña)

IES DO MILLADOIRO (Ames – A Coruña)

CPR SAN JOSÉ DE CLUNY (Vigo – Pontevedra)

CPI A CAÑIZA (A Cañiza – Pontevedra)

CPR SEK-ATLÁNTICO (Poio – Pontevedra)

IES CAMILO JOSÉ CELA (Padrón – A Coruña)

LUIS MIGUEL BOTANA LÓPEZ

Catedrático de Universidade da Área de Farmacoloxía

Charla «Que é un medicamento e de donde se obtén?»

IES MARUXA MALLO (Ordés – A Coruña)
CPI DE CASTROVERDE (Castroverde – Lugo)
CPR SANTO TOMÁS (O Porriño – Pontevedra)
IES VALLE-INCLÁN (Pontevedra)

MARÍA TERESA BOUZADA GIL

Profesora contratada doutora da Área Historia do dereito e das institucións

Charla «O xuízo de Cristo: aspectos xurídicos»

IES A PINGUELA (Monforte de Lemos – Lugo)
IES BASANTA SILVA (Vilalba – Lugo)
IES SANTA IRENE (Vigo – Pontevedra)

MARÍA DEL PILAR BROCOS FERNÁNDEZ

Profesora Titular de Universidade da Área de Física Aplicada

Charla «Deseño para o outro 90%»: Dispositivos baseados na aplicación de conceptos básicos de Termodinámica»

CIFP Politécnico de Santiago (Santiago de Compostela - A Coruña)

Charla «Propiedades físicas da auga: consecuencias na Natureza e aplicacións na vida cotiá»

IES CAMILO JOSÉ CELA (Padrón - A Coruña)

ALBERTO JOSÉ BUGARÍN DIZ

Catedrático de Universidade da Área de Ciencia da Computación e Intelixencia Artificial

Charla «Unha palabra vale máis ca un millón de datos (e moitas veces tamén máis ca mil imaxes)»

IES COSME LÓPEZ RODRÍGUEZ (A Rúa – Ourense)
CPR PLURILINGÜE LICEO LA PAZ (A Coruña)
CPR SEK-ATLÁNTICO (Poio – Pontevedra)
IES RICARDO CARBALLO CALERO (Ferrol – A Coruña)

CRISTINA CABALEIRO SOBRINO

Profesora Titular de Universidade da Área de Produción Vexetal

Charla «As «trampas» na protección dos cultivos: que fan os técnicos»

IES CHANO PIÑEIRO (Forcarei – Pontevedra)
IES UNIVERSIDADE LABORAL (Culleredo - A Coruña)

EMILIO V. CARRAL VILARIÑO

Profesor Titular de Universidade da Área de Ecoloxía

Charla «Usos e valores da Biodiversidade. Dende os bosques ao intestino delgado»

IES FERNANDO ESQUÍO (Neda - A Coruña)

CRISTINA CASTILLO RODRIGUEZ

Profesora Contratada Interina por Vacante da Área Enxeñaría Cartográfica, Xeodésica e Fotogrametría

Charla «As ciencias veterinarias a través das andanzas de D. Quixote da Mancha»

IES MONTE NEME (Carballo - A Coruña)

EDUARDO JOSÉ CORBELLE RICO

Profesor contratado interino por vacante da Área de Enxeñaría Cartográfica, Xeodésica e Fotogrametría

Charla «A paisaxe é cousa de todos. Sabes como cambia?»

IES LAXEIRO (Lalín – Pontevedra)

IES DE ARZUA (Arzúa – A Coruña)

OSCAR JAVIER CORDERO SANTAMARÍA

Profesor Titular de Universidade da Área de Bioquímica e Bioloxía Molecular

Charla «Vacinas para o cancro»

IES VAL MIÑOR (Nigrán – Pontevedra)

IES RÍO MIÑO (Rábade - Lugo)

IES MANUEL CHAMOSO LAMAS (O Carballiño – Ourense)

CPR SEK-ATLÁNTICO (Poio – Pontevedra)

FRANCISCO XOSÉ DUBERT GARCÍA

Profesor Titular de Universidade da Área de Filoloxías Galega e Portuguesa

Charla «Galego e Castelán en contacto»

IES CHAN DO MONTE (Marín – Pontevedra)

IES Nº 1 O CARBALLIÑO (O Carballiño – Ourense)

IES AS INSUAS (Muros – A Coruña)

COLEGIO OBRADOIRO (A Coruña)

IES ESPINEIRA (Boiro - A Coruña)

IES DE BRIÓN (Brión - A Coruña)

JOSÉ DANIEL EDELSTEIN GLAUBACH

Profesor Titular de Universidade da Área de Física Teórica

Charla « O Universo de Einstein: do Big Bang aos buracos»

IES CABO ORTEGAL (Cariño – A Coruña)

IES CANIDO (Ferrol – A Coruña)

Charla «Antisemitismo: que é e por qué?»

IES CAMILO JOSÉ CELA (Padrón – A Coruña)

IES MARUXA MALLO (Ordés – A Coruña)

IES MURALLA DE LUGO (LUGO)

JOSÉ LUIS FALGUERA LÓPEZ

Profesor Titular de Universidade da Área de Lóxica e Filosofía da Ciencia

Charla «É real o que vemos? Indagando filosoficamente en aparencias que nos engañan»

IES CHAN DO MONTE (Marín – Pontevedra)

CPR GALAXIA (Ribeira – A Coruña)

GUMERSINDO FEIJOO COSTA

Catedrático de Universidade da Área de Enxeñaría Química

Charla «O Ecodeseño como elemento clave para o desenvolvemento sostible»

CPR PLURILINGÜE NUESTRA SEÑORA DEL CARMEN (Betanzos – A Coruña)

CPR ALCA (Ames – A Coruña)

IES PRAIA DE BARRAÑA (Boiro – A Coruña)

FRANCISCO JAVIER FERNÁNDEZ POLO

Profesor Titular de Universidade da Área de Filoloxía Inglesa

Charla «O inglés como lingua franca da ciencia»

IES CABO ORTEGAL (Cariño – A Coruña)
IES ANTONIO FRAGUAS FRAGUAS (Santiago de Compostela – A Coruña)
IES NOSA SEÑORA DOS OLLOS GRANDES (Lugo)
IES MANUEL CHAMOSO LAMAS (O Carballiño – Ourense)

Charla «LEONARDO: a representación gráfica das súas ideas»

CIFP Politécnico de Santiago (Santiago de Compostela – A Coruña)
CPR SEMINARIO MENOR DIOCESANO A ASUNCIÓN (Santiago de Compostela – A Coruña)

FRANCISCO MANUEL FERNÁNDEZ RIVERA

Catedrático de Universidade da Área de Arquitectura e Tecnoloxía de Computadores

Charla «Os fundamentos do funcionamento dun ordenado»

IES RIBEIRA DO LOURO (O Porriño – Pontevedra)
CPR SANTO TOMÁS (O Porriño – Pontevedra)
IES MAXIMINO ROMERO DE LEMA (Baio-Zas - A Coruña)

Mª JOSÉ FERREIRA DÍAZ

Escola Universitaria de Enfermería de Lugo

Charla «Comunicación terapéutica»

CPR COMPAÑÍA DE MARIA (Santiago de Compostela – A Coruña)
CPR SAN JOSE (LUGO)

FRANCISCO JOSÉ FRAGA LÓPEZ

Profesor Titular de Universidade da Área de Física Aplicada

Charla: «Nanotecnoloxía. Realidade ou ficción? A súa influencia nos plásticos actuais»

IES NOSA SEÑORA DOS OLLOS GRANDES (Lugo)
IES SOFIA CASANOVA (Ferrol – A Coruña)
CPI LUÍS DÍAZ MORENO (Baralla – Lugo)
IES A CACHADA (Boiro – A coruña)
IES FRANCISCO AGUIAR (Betanzos –A Coruña)

JULIÁN GARCÍA BERRIOS

Profesor Titular de Universidade da Área de Producción Vexetal

Charla «A viticultura en Galicia. Unha viticultura de precisión?»

CPI DR. LÓPEZ SUÁREZ (Escairón, O Sabiñao – Lugo)

LUIS MODESTO GARCÍA SOTO

Profesor Titular de Universidade da Área de Filosofía e Antropoloxía

Charla «Ética e sexualidade»

IES COSME LÓPEZ RODRÍGUEZ (A Rúa – Ourense)
IES AGRA DO ORZÁN (A Coruña)
IES DO CAMIÑO (Palas de Rei - Lugo)
IES BASANTA SILVA (Vilalba – Lugo)
IES MUGARDOS (Mugardos – A Coruña)
IES PONTEPEDRIÑA (Santiago de Compostela – A Coruña)

EDUARDO GARCÍA-RODEJA GAYOSO

Catedrático de Universidade da Área de Edafoloxía e Química Agrícola

Charla «O solo. A pel viva da Terra»

IES PLURILINGÜE FONTEXERÍA (Muros - A Coruña)

IES VAL MIÑOR (Nigrán – Pontevedra)

IES ISIDRO PARGA PONDAL (Carballo - A Coruña)

ANTONIO JESÚS GIL GONZÁLEZ

Profesor Titular de Universidade da Área de Teoría da Literatura e Literatura Comparada

Charla «Intermedialidade: Relacións entre literatura, cine, cómic e videoxogos»

IES TERRAS DE ULLA (Santa Comba – A Coruña)

DIEGO GÓMEZ DÍAZ

Profesor contratado interino por vacante da Área de Enxeñaría Química

Charla «A industria química e os seus procesos»

IES LUCUS AUGUSTI (Lugo)

IES FRANCISCO ASOREY (Cambados – Pontevedra)

CPR SANTO TOMÁS (O Porriño – Pontevedra)

IES XOGRAR AFONSO GÓMEZ (Sarria – Lugo)

MIGUEL GONZÁLEZ BLANCO

Investigador Ramón y Cajal da Área de Bioquímica e Bioloxía Molecular

Charla «As normas de seguridade para xogar con tesoiras moleculares»

IES LEIXA (Ferrol – A Coruña)

IES UNIVERSIDADE LABORAL (Culleredo – A Coruña)

IES CAMILO JOSÉ CELA (Padrón - A Coruña)

ERNESTO XOSÉ GONZÁLEZ SEOANE

Catedrático de Universidade da Área de Filoloxías Galega e Portuguesa

Charla «A tecnoloxía ao servizo das linguas. Recursos electrónicos para o coñecemento do galego»

IES DE QUIROGA (Quiroga – Lugo)

IES AS LAGOAS (Ourense)

IES A SANGRIÑA (A Guarda – Pontevedra)

GRUPO DE BIOESTADÍSTICA

ANA BOUZAS LORENZO

Charla «Queres xogar a ser estatístico?»

IES SAN TOMÉ DE FREIXEIRO (Vigo – Pontevedra)

IES PAZO DA MERCÉ (As Neves - Pontevedra)

GRUPO DE FÍSICA NUCLEAR

HÉCTOR ÁLVAREZ POL

Profesor Titular de Universidade da Área de Física Atómica, Molecular e Nuclear

Charla «Do corazón da materia ao interior das estrelas»

CPR PLURILINGÜE NTRA. SRA. DA ASUNCIÓN (Sarria – Lugo)

BEATRIZ FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ

Charla «Do corazón da materia ao interior das estrelas»

IES A SANGRIÑA (A Guarda – Pontevedra)

GRUPO DE INNOVACIÓN DOCENTE EN FÍSICA **FISTERRA**

VICTOR MANUEL BREA SÁNCHEZ

Profesor Contratado doutor da Área de Electrónica

Charla «Cómo funciona a cámara do teu móvil?»

CIFP A FARIXA (OURENSE)

RAUL DE LA FUENTE CARBALLO

Profesor Titular de Universidade da Área de Óptica

Charla «Facendo imaxes, vendo cousas diminutas ou moi afastadas»

CPI TINO GRANDIO (Guntín – Lugo)

Charla «O laser, esa luz máxica»

IES CAMPO DE SAN ALBERTO (Noia – A Coruña)

CPR SAGRADO CORAZÓN DE JESÚS (Pontevedra)

CPI DR. LÓPEZ SUÁREZ (Friol - Lugo)

CIBRÁN SANTAMARÍA RÍOS

Profesor Contratado doutor da Área de Física Atómica, Molecular e Nuclear

Charla «Elemental, querido Schrödinger»

IES PONTEPEDRIÑA (Santiago de Compostela – A Coruña)

IES TERRA DE XALLAS (Santa Comba - A Coruña)

IES CIDADE DE ANTIOQUÍA (Xinzo de Limia – Ourense)

Charla «Pescudando nos orixes da materia. O bosón de Higgs no CERN»

IES DE RIBADEO DIONISIO GAMALLO (Ribadeo – Lugo)

IES PAZO DA MERCÉ (As Neves – Pontevedra)

IES CELANOVA CELSO EMILIO FERREIRO (Celanova – Ourense)

OSCAR HORTA ÁLVAREZ

Profesor Contratado Interino por vacante da área de Filosofía Moral

Charla «A ética e os animais»

IES ESPIÑEIRA (Boiro – A Coruña)

IES DE CURTIS (Curtis-A Coruña)

IES XELMIREZ II (Santiago de Compostela- A Coruña)

JOSÉ RAMÓN LEIS FIDALGO

Catedrático de Universidade da Área de Química Física

Charla «Os materiais do futuro que estamos a deseñar hoxe»

IES LAURO OLMO (O Barco de Valdeorras – Ourense)

IES TERRA DE XALLAS (Santa Comba – A Coruña)

IES CONCEPCIÓN ARENAL (Ferrol – A Coruña)

IES NOSA SEÑORA DOS OLLOS GRANDES (Lugo)

IES A CACHADA (Boiro – A Coruña)

IES FRANCISCO AGUIAR (Betanzos – A Coruña)

IES XELMIREZ II (Santiago de Compostela – A Coruña)

Charla «Os desafíos que a humanidade plantexa para a Química do século XXI»

IES AGRA DO ORZÁN (A Coruña)

IES ARCEBISPO XELMIREZ I (Santiago de Compostela – A Coruña)

IES PLURILINGÜE FONTEXERÍA (Muros – A Coruña)

IES CAMPO DE SAN ALBERTO (Noia – A Coruña)

LAURA MARÍA LOJO RODRÍGUEZ

Profesora Titular de Universidade da Área de Filoloxía Inglesas

Charla «Literatura en lingua inglesa: William Shakespeare»

IES Alfoz-Valadouro (Alfoz - Lugo)

ANTONIO LÓPEZ DÍAZ

Profesor Titular de Dereito Financeiro e Tributario

Charla «É xusto o noso sistema fiscal?»

IES FERNANDO BLANCO (Cee – A Coruña)

IES PLURILINGÜE FONTEXERÍA (Muros - A Coruña)

IES ESPIÑEIRA (Boiro – A Coruña)

IES ÁNXL FOLE (Lugo)

IES MANUEL CHAMOSO LAMAS (O Carballiño – Ourense)

IES DE SAR (Santiago de Compostela – A Coruña)

SUSANA LÓPEZ ESTÉVEZ

Profesora Titular de Universidade da Área de Química Orgánica

Charla «A era dos materiais»

CPI DR. LÓPEZ SUÁREZ (O Sabiñao – Lugo)

MANUEL ARTURO LÓPEZ QUINTELA

Catedrático de Universidade da Área de Química Física

Charla «Nanotecnoloxía: unha revolución científico-tecnolóxica»

IES FERNANDO BLANCO (Cee – A Coruña)

IES RIBEIRA DO LOURO (O Porriño – Pontevedra)

IES AGRA DO ORZÁN (A Coruña)

IES LUCUS AUGUSTI (Lugo)

IES ALFOZ-VALADOURO (Alfoz - Lugo)

ENRIQUE MACÍAS VIRGÓS

Profesor Titular de Universidade da Área de Xeometría e Topoloxía

Charla «A rede galáctica: unha historia de Internet»

IES AS FONTIÑAS (Santiago de Compostela - A Coruña)

IES Nº 1 O CARBALLIÑO (O Carballiño – Ourense)

Charla «As matemáticas do século XXI»

IES XESÚS TABOADA CHIVITE (Verín – Ourense)

COLEGIO OBRADOIRO (A Coruña)

IES DE RIBADEO DIONISIO GAMALLO (Ribadeo – Lugo)

IES ALEXANDRE BÓVEDA (Vigo - Pontevedra)

IES Nº1 DE RIBEIRA (Ribeira - A Coruña)

JAVIER MAS SOLÉ

Profesor Titular de Universidade da Área de Física Teórica

Charla «Gravidade e Relatividade»

CPR PLURILINGÜE NTRA SRA DA ASUNCIÓN (Sarría – Lugo)

IES FÉLIX MURIEL (Rianxo – A Coruña)

IES DO MILLADOIRO (Ames – A Coruña)

IES PLURILINGÜE SAN ROSENDO (Mondoñedo – Lugo)

Charla «Luz, aire e cousas polo medio»

IES TERRA DE XALLAS (Santa Comba – A Coruña)

MARÍA BELÉN MÉNDEZ NAYA

Profesora Titular de Universidade da Área de Filoloxía Inglesa

Charla «Expanding English»

- IES CHAN DO MONTE (Marín – Pontevedra)
- IES PONTE CALDELAS (Ponte Caldelas – Pontevedra)
- IES XULIÁN MAGARIÑOS (Negreira – A Coruña)
- IES LAXEIRO (Lalín – Pontevedra)
- IES ISAAC DÍAZ PARDO (Sada – A Coruña)

CASTOR MÉNDEZ PAZ

Catedrático de Universidade da Área de Psicoloxía Básica

Charla «Dúas maneiras de aprender»

- IES AS LAGOAS (Ourense)
- IES ALFOZ-VALADOURO (Alfoz - Lugo)
- IES POETA DÍAZ CASTRO (Guitiriz – Lugo)
- CPR GALAXIA (Ribeira – A Coruña)
- IES AGRA DE RAICES (Cee - A Coruña)

JUAN MANUEL MONTERROSO MONTERO

Profesor Titular de Universidade da Área de Historia da Arte

Charla «A voltas co patrimonio histórico-artístico. O que nunca debeu pasar»

- IES PLURILINGÜE DE AMES (Ames - A Coruña)
- CPI A CAÑIZA (A Cañiza – Pontevedra)

JESUS MANUEL MOSQUERA REY

Profesor Titular de Universidade da Área de Física da Materia Condensada

Charla «Superconductividade»

- IES CONCEPCIÓN ARENAL (Ferrol – A Coruña)
- CPR PLURILINGÜE JAIME BALMES (Noia – A Coruña)
- IES NOSA SEÑORA DOS OLLOS GRANDES (LUGO)

JORGE IGNACIO MUÑOZ BARÚS

Catedrático de Universidade da Área de Medicina Legal y Forense

Charla «O consentimento na atención médica: dos 12 á maioría de idade»

- IES LEIXA (Ferrol – A Coruña)

FRANCISCO OIMIL PRIETO

Catedrático de Universidade da Área de Enxeñaría Química

Charla «Aplicacións da Biotecnoloxía e da Enxeñaría Ambiental»

- IES MIGUEL ÁNGEL GONZÁLEZ ESTÉVEZ (Carril, Vilagarcía de Arousa- Pontevedra)
- IES ROSAIS 2 (Vigo – Pontevedra)
- CIFP POLITÉCNICO DE SANTIAGO (Santiago de Compostela - A Coruña)
- IES CORUXO (Vigo – Pontevedra)
- IES MONTE CASTELO (Burela – Lugo)
- CPR PLURILINGÜE LICEO LA PAZ (A Coruña)

JUAN ORTÍZ SANZ

Catedrático de Universidade da Área de Enxeñaría Química

Charla «Modelado 3D de obxectos reais por xóvenes escolares»

IES DE BRIÓN (Brión – A Coruña)
IES SOFIA CASANOVA (Ferrol – A Coruña)
IES POETA DÍAZ CASTRO (Guitiriz – Lugo)
IES FRANCISCO DAVIÑA REY (Monforte de Lemos – Lugo)
IES TERRA DE XALLAS (Santa Comba - A Coruña)
CIFP POLITÉCNICO DE LUGO (Lugo)
CPI DR. LÓPEZ SUÁREZ (Escairón, O Saviñao – Lugo)
CPI DR. LÓPEZ SUÁREZ (Friol-Lugo)

Charla «Arquitectura Popular»

CIFP POLITÉCNICO DE LUGO (Lugo)

ANA MARÍA OTERO CASAL

Profesora Titular de Universidade da Área de Microbioloxía

Charla «Como se comunican as bacterias?»

IES A PINGUELA (Monforte de Lemos – Lugo)
IES DO MILLADOIRO (O Milladoiro, Ames – A Coruña)
IES AS FONTIÑAS (Santiago de Compostela - A Coruña)
IES SANTA IRENE (Vigo – Pontevedra)
CPR COMPAÑÍA DE MARIA (Vigo – Pontevedra)

Mª VICTORIA OTERO ESPINAR

Profesora Titular de Universidade da Área de Análise Matemática

Charla «Hai un matemático ou matemática na sala?»

IES A PINGUELA (Monforte de Lemos – Lugo)
IES BASANTA SILVA (Vilalba – Lugo)
IES CORUXO (Vigo – Pontevedra)

FRANCISCO JOSÉ PENA BRAGUE

Profesor Contratado Doutor da Área de Matemática Aplicada

Charla «Maridaxe de matemáticas e informática»

IES DE PORTO DO SON (Porto do Son – A Coruña)
IES LUÍS SEOANE (Pontevedra)
IES PAZO DA MERCÉ (As Neves – Pontevedra)

XURXO PROUPÍN CASTIÑEIRAS

Profesor Titular de Universidade da Área de Física Aplicada

Charla «Alimentos transxénicos, a solución?»

IES LEIXA (Ferrol – A Coruña)
CPI A CAÑIZA (A Cañiza – Pontevedra)
IES ESPIÑEIRA (Boiro – A Coruña)
IES MUGARDOS (Mugardos – A Coruña)
COLEXIO SEMINARIO MENOR DA ASUNCION (Santiago de Compostela – A Coruña)

Charla «As enerxías renovables como unha solución de futuro»

IES PRAIA DE BARRAÑA (Boiro – A Coruña)
CPR PLURILINGÜE NUESTRA SEÑORA DEL CARMEN (Betanzos – A Coruña)
IES CORUXO (Vigo – Pontevedra)

Charla «Cambio climático»

CPR ALCA (Ames – A Coruña)
IES SOFIA CASANOVA (Ferrol – A Coruña)

ANTONIO FLORENCIO RIAL SÁNCHEZ

Profesor Titular de Universidade da Área de Didáctica e Organización escolar

Charla «Formación para o emprego. Formación formal e informal. Inserción laboral»

EPAPU «STA MARIA DE CARANZA (Ferrol – A Coruña)

IES RICARDO CARBALLO CALERO (Ferrol – A Coruña)

IES MAXIMINO ROMERO DE LEMA (Baio – Zas)

Charla «A formación para o emprego, unha alternativa de formación profesional permanente que contribúe á empregabilidade»

IES PLURILINGÜE FONTEM ALBEI (A Fonsagrada - Lugo)

RICARDO JESÚS RIGUERA VERA

Catedrático de Universidade da Área de Química Orgánica

Charla «A química, os produtos naturais, os fármacos, a biotecnoloxía, a ecoloxía, os plásticos. Todo está conectado!»

IES FÉLIX MURIEL (Rianxo – A Coruña)

IES ARCEBISPO XELMIREZ I (Santiago de Compostela – A Coruña)

ANTONIO RIGUEIRO RODRÍGUEZ

Catedrático da Área de Producción Vexetal

Charla: “Árbores senlleiras de Galicia”. Curso 2015/16

IES CASTRO DA LUZ As Pontes (A Coruña)

Charla: “Bosques de Galicia e conservación da biodiversidade”. Curso 2015/16

CENTRO PLURILINGÜE MARÍA AUXILIADORA-SALESIANOS (Ourense)

IES DA TERRA CHÁ JOSÉ TRAPERO PARDO Castro de Riberas de Lea (Lugo)

JOSÉ ANTONIO RODRÍGUEZ AÑÓN

Profesor Titular de Universidade da Área de Física Aplicada

Charla «Alimentos transxénicos, a solución?»

IES LEIXA (Ferrol – A Coruña)

CPI A CAÑIZA (A Cañiza – Pontevedra)

IES ESPIÑEIRA (Boiro – A Coruña)

IES MUGARDOS (Mugardos – A Coruña)

COLEXIO SEMINARIO MENOR DA ASUNCION (Santiago de Compostela – A Coruña)

Charla «As enerxías renovables como unha solución de futuro»

IES PRAIA DE BARRAÑA (Boiro – A Coruña)

CPR PLURILINGÜE NUESTRA SEÑORA DEL CARMEN (Betanzos – A Coruña)

IES CORUXO (Vigo – Pontevedra)

Charla «Cambio climático»

CPR ALCA (Ames – A Coruña)

IES SOFIA CASANOVA (Ferrol – A Coruña)

MARÍA TERESA RODRÍGUEZ LÓPEZ

Profesora Titular de Universidade da Área de Zooloxía

Charla «Biodiversidade e conservación»

CPR PLURILINGÜE COMPAÑÍA DE MARÍA (Santiago de Compostela – A Coruña)

IES ISIDRO PARGA PONDAL (Carballo – A Coruña)

FOGAR DE SANTA MARGARIDA (A Coruña)

Charla «Outras producións do agro galego: apicultura, helicicultura...»

IES CHANO PIÑEIRO (Forcarei – Pontevedra)

HÉCTOR RODRÍGUEZ MARTÍNEZ

Profesor Ayudante Doctor da Área de Enxeñaría Química

Charla «A necesidade de andar separando: procesos de separación na industria química»

IES PONTEPEDRIÑA (Santiago de Compostela – A Coruña)

XOSÉ ANTÓN RODRÍGUEZ GONZÁLEZ

Profesor Titular de Universidade da Área de Economía Cuantitativa

Charla «Para que serve a economía?»

IES XULIÁN MAGARIÑOS (Negreira – A Coruña)

IES DE SAR (Santiago de Compostela – A Coruña)

Mª INMACULADA ROMERO BUJÁN

Profesora Titular de Universidade da Área de Botánica

Charla «Invasión biolóxicas»

IES AGRA DE RAÍCES (Cee – A Coruña)

IES ISIDRO PARGA PONDAL (Carballo – A Coruña)

IES DE ARZUA (Arzúa – A Coruña)

CPR PLURILINGÜE FOGAR DE SANTA MARGARIDA (A Coruña)

Charla «As mareas vermellas»

IES N^o1 DE RIBEIRA (Ribeira – A Coruña)

IES EDUARDO PONDAL (Santiago de Compostela – A Coruña)

JOSÉ MIGUEL SAGÜILLO FERNÁNDEZ-VEGA

Catedrático de Universidade da Área de Lóxica e Filosofía da Ciencia

Charla «Paradoxas e falacias»

IES DE PORTO DO SON (Porto do Son – A Coruña)

IES PONTEPEDRIÑA (Santiago de Compostela – A Coruña)

IES A SANGRIÑA (A Guarda - Pontevedra)

INES SÁNCHEZ SELLERO

Profesora Titular da Área de Toxicoloxía

Charla «Quen me garante que os alimentos son seguros?»

CPR PLURILINGÜE LICEO LA PAZ (A Coruña)

IES LAURO OLMO (O Barco de Valdeorras – Ourense)

IES MIGUEL ÁNGEL GONZÁLEZ ESTÉVEZ (Vilagarcía de Arousa – Pontevedra)

CPR PLURILINGÜE FOGAR DE SANTA MARGARIDA (A Coruña)

XOSÉ SOENGAS PÉREZ

Catedrático de Universidade da Área de Comunicación Audiovisual e Publicidade

Charla «O control da información nos medios de comunicación: a censura e a manipulación»

IES PONTEPEDRIÑA (Santiago de Compostela – A Coruña)

IES DE BRIÓN (Brión – A Coruña)

XULIO CESAR SOUSA FERNÁNDEZ

Profesor Titular de Universidade da Área de Filoloxía Galega e Portuguesa

Charla «De onde veñen as palabras?»

IES DE QUIROGA (Quiroga – Lugo)

IES ESPIÑEIRA (Boiro - A Coruña)

IES PLURILINGÜE DE AMES (Ames - A Coruña)

IES CHANO PIÑEIRO (Forcarei - Pontevedra)

ANA Mª SUÁREZ PIÑEIRO

Profesora Contratada Doutora da Área de Historia Antiga

Charla «De campaña electoral na antiga Roma»

IES ANTONIO FRAGUAS FRAGUAS (Santiago de Compostela – A Coruña)

IES CAMPO DE SAN ALBERTO (Noia – A Coruña)

IES N° 1 de ORDES (Ordes – A Coruña)

Charla «Os romanos en Galicia»

IES MIGUEL ÁNGEL GONZÁLEZ ESTÉVEZ (Vilagarcía de Arousa – Pontevedra)

CPR PLURILINGÜE GALAXIA (Ribeira – A Coruña)

CARLOS TOURAL BRAN

Profesor contratado interino de substitución da Área de Xornalismo

Charla «Incomunicados na era da comunicación: Whatsapp, Facebook, Twitter e outras drogas»

IES FERNANDO BLANCO (Cee – A Coruña)

IES COSME LÓPEZ RODRÍGUEZ (A Rúa – Ourense)

IES DE QUIROGA (Quiroga – Lugo)

CPI TINO GRANDIO (Guntín – Lugo)

CPR LOS SAUCES (Pontevedra)

C.P.I. POETA UXÍO NOVONEIRA (Folgozo do Courel – Lugo)

MARGARITA VALCARCEL FERNÁNDEZ

Profesora contratada interina por vacante da Área de Métodos de investigación e Diagnóstico en Educación

Charla «A formación para o emprego, unha alternativa de formación profesional permanente que contribúe á empregabilidade»

EPAPU «STA MARIA DE CARANZA (Ferrol – A Coruña)

IES ESCOLAS PROVAL (Nigrán – Pontevedra)

CPR SAN JOSÉ DE CLUNY (Vigo – Pontevedra)

IES FRANCISCO ASOREY (Cambados – Pontevedra)

Charla «Aspectos a considerar na «venta» persoal do patrimonio profesional na busca de emprego»

IES CELANOVA CELSO EMILIO FERREIRO (Celanova – Ourense)

Charla «Formación para o emprego: formación formal/informal. A inserción laboral»

IES POETA DÍAZ CASTRO (Guitiriz – Lugo)

GERMÁN VARGAS CALLEJAS

Profesor Contratado Doctor da Area de Teoría e Historia de la Educación

Charla «O noso presente e futuro común. Educar para unha cultura da sostibilidade»

CPR PLURILINGÜE NUESTRA SEÑORA DEL CARMEN (Betanzos – A Coruña)

IES AS INSUAS (Muros – A Coruña)

CPR SAGRADO CORAZÓN DE JESÚS (Pontevedra)

IES AGRA DE RAICES (Cee - A Coruña)

MARIA ELENA VÁZQUEZ CENDÓN

Profesora Titular de Universidade da Área de Matemáticas aplicada

Charla «O sangue, os coches e a auga movéndose coas matemáticas da mesma familia»

IES FERNANDO ESQUÍO (Neda – A Coruña)

IES AQUIS CELENIS (Caldas de Reis – Pontevedra)

IES XESÚS TABOADA CHIVITE (Verín – Ourense)

IES ANTONIO FRAGUAS FRAGUAS (Santiago de Compostela – A Coruña)

IES SAN TOMÉ DE FREIXEIRO (Vigo – Pontevedra)

Charla «O ADN matemático da auga, do sangue e do tráfico»

IES PLURILINGÜE ROSALIA DE CASTRO (Santiago de Compostela – A Coruña)

ENCONTROS
DO
ENSINO MEDIO
E DA
USC

ENCONTROS NA USC CURSO 2015-16

Preto de 2.700 alumnos de 55 centros de ensino secundario de toda Galicia visitaron o Campus de Santiago, dentro dos Encontros na USC 2015. Con esta iniciativa preténdese acercar aos estudantes de Ensino Medio aos estudos nos que eles están máis interesados mostrándolle as materias coas que se van atopar así como as súas saídas profesionais, a posibilidade de emprego etc, e coñecer as instalacións onde se imparte a titulación na que están interesados, e poder asistir a unha clase cos alumnos de 1º curso e, nalgún caso, visitar laboratorios de clases prácticas.

Nestas visitas, ademais dos responsables dos centros participaron os titores dos alumnos de 1º curso que foron os encargados de dirixilos polos campus e comentarlles a súas vivencias na USC

Os percorridos que se ofertaron foron os seguintes:

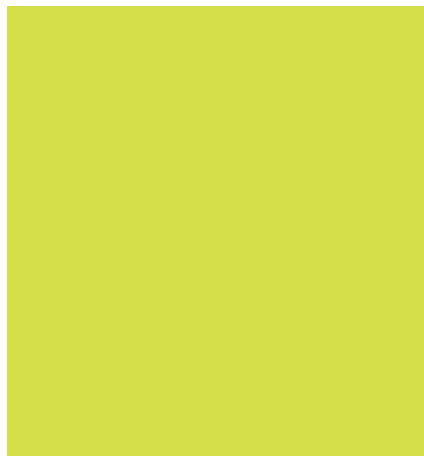
SAÍDA DA RESIDENCIA BURGO DAS NACIÓNS ÁS 10:30 (CAMPUS NORTE) PERCORRIDOS

- 1: Filoloxía e Ciencias da Comunicación
- 2: Ciencias Económicas e Empresariais
- 3: Ciencias da Educación (Mestres) e Traballo Social
- 4: Enfermaría e Medicina-Odontoloxía,
- 5: Xeografía e Historia e Filosofía
- 6: Dereito, Relacións Laborais e Ciencias Políticas e Sociais
- 7: Química e Enxeñaría Química
- 8: Bioloxía e Farmacia
- 9: Enxeñaría Informática e Matemáticas
- 10: Física e Matemáticas
- 11: Enxeñaría Informática e Física
- 12: Química e Física
- 13: Óptica e Optometría
- 14: Psicoloxía e Ciencias da Educación

Pola tarde realizaron visitas ao Patrimonio Histórico ao Centro Superior de Hostalaría de Galicia, ás Residencias Universitarias, o Museo de Historia Natural e a Cidade da Cultura.

Total de alumnos que participaron no Campus

TOTAL ALUMNOS	2700
TOTAL CENTROS	58

Relación de centros que visitaron o Campus de Santiago de Compostela:

NOME DO CENTRO	LOCALIDADE	PROVINCIA
CPR FOGAR DE SANTA MARGARIDA	A CORUÑA	A CORUÑA
IES AGRA DE LEBORÍS	A LARACHA	A CORUÑA
IES DA POBRA DO CARAMIÑAL	A POBRA DO CARAMIÑAL	A CORUÑA
IES DO MILLADOIRO	AMES	A CORUÑA
IES PLURILINGÜE DE AMES	AMES	A CORUÑA
IES DE SABÓN	ARTEIXO	A CORUÑA
IES DE ARZÚA	ARZÚA	A CORUÑA
CPR PLURILINGÜE NUESTRA SEÑORA DEL CARMEN	BETANZOS	A CORUÑA
IES ESPÍNEIRA	BOIRO	A CORUÑA
IES DE BRIÓN	BRIÓN	A CORUÑA
IES MONTE NEME	CARBALLO	A CORUÑA
IES DE CURTIS	CURTIS	A CORUÑA
IES TERRA DE TRASANCOS	NARON	A CORUÑA
IES AS TELLEIRAS	NARÓN	A CORUÑA
IES XULIÁN MAGARIÑOS	NEGREIRA	A CORUÑA
IES CAMPO DE SAN ALBERTO	NOIA	A CORUÑA
IES SATURNINO MONTOJO	FERROL	A CORUÑA
IES MIRAFLORES	OLEIROS	A CORUÑA
IES DE ORTIGUEIRA	ORTIGUEIRA	A CORUÑA
IES MACIAS O NAMORADO	PADRÓN	A CORUÑA
IES BREAMO	PONTEDEUME	A CORUÑA
IES FRAGA DO EUME	PONTEDEUME	A CORUÑA
IES PORTO DO SON	PORTO DO SON	A CORUÑA
IES FÉLIX MURIEL	RIANXO	A CORUÑA
IES ISAAC DIAZ PARDO	SADA	A CORUÑA
IES TERRA DE XALLAS	SANTA COMBA	A CORUÑA
CPR SAN JOSÉ DE CLUY	SANTIAGO DE COMPOSTELA	A CORUÑA
CPR SEMINARIO MENOR DE LA ASUNCIÓN	SANTIAGO DE COMPOSTELA	A CORUÑA
IES ANTONIO FRAGUAS FRAGUAS	SANTIAGO DE COMPOSTELA	A CORUÑA
IES ARCEBISPO XELMIREZ I	SANTIAGO DE COMPOSTELA	A CORUÑA
IES EDUARDO PONDAL	SANTIAGO DE COMPOSTELA	A CORUÑA
IES BECERREÁ	BECERREÁ	LUGO
IES PERDOURO	BURELA	LUGO
IES MARQUÉS DE SARGADELOS	CERVO-SAN CIBRAO	LUGO
IES POETA DÍAZ CASTRO	GUITIRIZ	LUGO
IES A PINGUELA	MONFORTE DE LEMOS	LUGO
IES MONTERROSO	MONTERROSO	LUGO
IES XOGRAR AFONSO GÓMEZ	SARRIA	LUGO
IES GREGORIO MARAÑÓN	SARRÍA	LUGO
IES MANUEL CHAMOSO LAMAS	O CARBALLIÑO	OURENSE
IES Nº 1 DE O CARBALLIÑO	O CARBALLIÑO	OURENSE
CPR SANTA MARÍA-MARISTAS	OURENSE	OURENSE
IES XESÚS TABOADA CHIVITE	VERÍN	OURENSE
IES PAZO DA MERCÉ	AS NEVES	PONTEVEDRA
IES PRIMEIRO DE MARZO	BAIONA	PONTEVEDRA
IES FRANCISCO ASOREY DE CAMBADOS	CAMBADOS	PONTEVEDRA
IES RAMÓN CABANILLAS	CAMBADOS	PONTEVEDRA
IES CHANO PIÑEIRO	FORCAREI	PONTEVEDRA
IES RAMÓN M ^o . ALLER	LALÍN	PONTEVEDRA
IES CHAN DO MONTE	MARÍN	PONTEVEDRA
IES PINO MANSO	O PORRIÑO	PONTEVEDRA
IES RIBEIRA DO LOURO	O PORRIÑO (TORNEIROS)	PONTEVEDRA
IES PEDRA DA AUGA	PONTEAREAS	PONTEVEDRA
CPR SAGRADO CORAZÓN	PONTEVEDRA	PONTEVEDRA
IES DE TOMIÑO	TOMIÑO	PONTEVEDRA
CPR MARÍA AUXILIADORA. SALESIANOS	VIGO	PONTEVEDRA
CPR SAN JOSÉ DE CLUNY	VIGO	PONTEVEDRA
IES FERMÍN BOUZA BREY	VILAGARCIA DE AROUSA	PONTEVEDRA

CHARLAS
DA USC PARA
NAIS E PAIS
DOS CENTROS DE ENSINIO MEDIO

Outra actividade demanda é a reunión con pais e nais de alumnado dos distintos centros que o solicitaron.

Nestas reunión fálase moito máis de cuestións prácticas (aloxamento, comedores, bolsas, idiomas) que das carreiras e saídas profesionais.

Os centros onde se impartiron son os que a continuación se detallan:

RELACIÓN DE CHARLAS PARA PAIS E NAIS

IES DO MILLADOIRO (Ames – A Coruña)
ANTONIO SEGURA IGLESIAS

IES PLURILINGÜE XOSÉ NEIRA VILAS (Oleiros – A Coruña)
ENRIQUE MACÍAS VIRGOS

IES Nº 1 (Ribeira – A Coruña)
ANTONIO SEGURA IGLESIAS

IES FONTEM ALBEI (A Fonsagrada – Lugo)
MONTserrat SOUTO GÓMEZ

IES MONTE CASTELO (Burela – Lugo)
FRANCISCO JAVIER LÓPEZ GONZÁLEZ

IES MURALLA ROMANA (Lugo)
FRANCISCO JAVIER LÓPEZ GONZÁLEZ

IES ANXEL FOLE (Lugo)
FRANCISCO JAVIER LÓPEZ GONZÁLEZ

IES FRANCISCO DAVIÑA REY (Monforte de Lemos – Lugo)
FRANCISCO JAVIER LÓPEZ GONZÁLEZ

IES DO CAMIÑO (Palas de Rei – Lugo)
FRANCISCO JAVIER LÓPEZ GONZÁLEZ

CPR PABLO VI FÁTIMA (A Rúa – Ourense)
FRANCISCO JAVIER LÓPEZ GONZÁLEZ

IES MANUEL CHAMOSO LAMAS (O Carballiño - Ourense)
FRANCISCO JAVIER LÓPEZ GONZÁLEZ

CONCELLO DE SANXENXO
FRANCISCO JAVIER LÓPEZ GONZÁLEZ

CURSO
«PROGRAMA DE
FORMACIÓN
DE TITORES E
ORIENTADORES
ACADÉMICOS»

Na 1ª etapa do curso formase ao alumnado para que coñeza o funcionamento da USC e na 2ª etapa estes alumnos dan acollida aos alumnos de 1º curso e colaboran co Programa A Ponte nas visitas aos centros de ensino medio e na recepción de estudantes na USC. Tamén colaboran dando acollida aos estudantes extranxeiros (Erasmus e de intercambio).

O programa do 1º curso, xunto cos docentes que o imparten, e o que se detalla a continuación:

Parte xeral:

Temario	PROFESORADO
A Formación na USC. Grao, Posgrao e Formación Continua	María del Mar Sanjuán Roca
Programas de Mobilidade	Gloria Ventosa Fernández Begoña Soneira Beloso
A USC. Organización e Servizos	Mª. Isabel Braña Tobio Mª. Jesús Varela Pulpeiro
As relacións administrativas alumno universidade	Francisco Colomer Fariña Mª. Asunción Pérez Pérez
CLM formación, avaliación e acreditación de competencias lingüísticas	Katerina Vlasakova Martázul Busto Nuñez
Actividades Culturais e Deportivas	Pablo Sampedro Magán Alexandre Cadarso Paloma Lugilde Rodríguez Jesús Castro López
A participación desde a USC: voluntariado, cooperación e integración	Javier Agrafojo Fernández Fátima Teixeira Vázquez
Calidade na USC	Pilar Martínez García
A titoría e a orientación universitaria/ Titoría entre iguais: planificación e recursos	Mª. José Méndez Lois Julia Díz López
Técnicas de Comunicación	Enrique Castelló Mayo Tania Fernández Lombao
O desenvolvemento da carreira profesional: o emprendemento e o emprego	Celia Conde-Pumpido Tourón Gloria Cruz Amil

Parte específica:

Cada centro informará aos seus titores sobre as particularidades do mesmo; referido a:

- Planos de estudos
- Intercambios existentes
- Saídas profesionais

Esta parte específica inpartiuise no número de sesións que cada centro estimou oportuno.

ACTO DE
RECOÑECIMIENTO

AOS

MELLORES
ESTUDANTES

DE ENSINO MEDIO DE GALICIA NAS PAAU 2016

O xoves día 30 de xuño de 2016, ás 18 horas, no Palacio de Congreso e Exposicións de Galicia en Santiago de Compostela celebrouse o acto de recoñecemento aos estudantes de bacharelato que acadaron unha puntuación definitiva de 9 ou superior na parte xeral das probas de acceso á universidade na convocatoria de xuño de 2016.

Foron un total de 604 estudantes pertencentes a centros de ensino medio. Asistiron a este acto un total de 510, acompañados dos seus familiares e dos representantes dos centros de ensino medio onde cursaron o bacharelato.

Neste acto entregóuselles un diploma en recoñecemento ao seu esforzo co desexo de que manteñan a mesma liña de traballo en anos vindeiros.

O acto estivo presidido polo reitor da USC e interviron o alumno Iván Arias Arias do IES Do CAMIÑO de Palas de Rei (Lugo) que obtivo a cualificación de (9,9) entre todos os homenaxeados a Profesora M^a. José Cuesta Fernández, directora do IES SAN ROSENDO. Mondoñedo (Lugo) que falou en representación do seu colectivo e o alcalde do Concello de Santiago de Compostela, Martiño Noriega, que pechou o acto.

É de agradecer a colaboración prestado polo Concello de Santiago de Compostela

Finalmente nas instalacións do Palacio de Congresos e exposicións ofreceuse un aperitivo para todas as persoas asistentes, no que colaboraron fundamentalmente as empresas Publitoools Consulting Group e Gadis.

Discurso da alumno Iván Arias Arias

IES do Camiño

Señor Reitor, autoridades representantes dos organismos e institucións, docentes, compañeiros e compañeiras e familiares, quero agradecer a vosa presenza e desexarvos que pase des unha boa tarde.

É complexo facer unha síntese de todo o vivido durante estes dous anos de bacharel, e mais aínda, cando o meu cometido é representar a cada un dos que estades esta tarde acompañándome, posto que cada experiencia é diferente para cada un de nós aínda que as emocións e os sentimentos seguro que concordan a pesares de non coincidir en espazo e tempo. Con todo, que sexa eu o que aquí vos representa, non deixa de ser unha mera casualidade, posto que no transcurso duns días, foron moitas as decisións, as emocións e mesmo os nervios que fixeron que hoxe cada un de nós se atope en cadansúa situación. Unha situación que non é nin mais nin menos ca froito dun proceso no que interviñeron diversos factores, que non fan mais que situarnos en diferentes postos en función dunhas décimas que marcan a diferenza, e por iso me gustaría recalcar que dende a miña humilde opinión, os aquí presentes, non somos

unha simple nota, senón persoas con soños e ilusións, que loitamos para conseguir a nosa meta, tanto persoal como profesional, e deste xeito as décimas, a modo persoal, xa perden importancia.

Levamos intensos días preparando exames tras exames, pasando noites sen durmir porque os nervios se apoderaron do noso corpo, pero é ben certo que todo traballo ten a súa recompensa, e sobre todo o traballo ben feito, que fixo posible que todos nós esteamos hoxe aquí vivindo este momento tan especial. Noraboa a todos os que hoxe estades aquí, pero non so a vós, tamén a todos aqueles que cumpriron os seus obxetivos e viron recompensado o seu traballo e a súa entrega e adicación.

Hoxe, é día para recordar, para facer un pequeno recorrido de todo o que vivimos ao longo da nosa traxectoria académica. Parece que foi onte cando estabamos comezando a ESO, uns cativos con apenas 12 anos que se enfrontan a unha nova etapa chea de medo e de incertidume polo que pasará...e aquí estamos hoxe, quizabes moitos de nós volvendo recordar eses sentimentos, esa incertidume que nos leva a pensar no que pasará e como será esta nova etapa que pronto comezare-

mos. Pero sobre todo, hoxe gustaríame recordar a todas esas persoas que fixeron posíbel este soño. Neste camiño acompañounos moita xente que recordaremos sempre. Por suposto comezar polas nosas familias, elas son o soporte fundamental de toda a nosa vida, un apoio incondicional no noso camiño e sobre todo, e se cabe o mais importante, os encargados de educarnos e inculcarnos valores que fixeron que hoxe sexamos o que somos. Como non, os nosos amigos, os que están para rir e chorar, e para erguernos cando non nos quedan forzas para seguir camiñando. E xa por último, pero non menos importante, os nosos docentes. Eles forman parte dos nosos éxitos, sen a súa axuda e persistencia nada disto sería posíbel. Docentes que o dan todo por nós, que sacrifican horas do seu tempo de lecer para poder preocuparse polo noso traballo. Eses docentes que non so pretenden que fagamos uso da aprendizaxe memorísticas, senón que souberon chegar ao noso corazón facilitando todo o proceso de ensinanza aprendizaxe.

É agora, neste punto do camiño, onde debemos reflexionar mais se cabe. É momento de decisións e de previsións para o futuro. Moitos de nós nos preguntaremos... e agora que? Agora volvemos comezar outra etapa. Unha etapa que depede das nosas decisións e sobre todo das nosas preferencias. Chegou o momento de formarse no que tanto un desexa. Uns comezaremos unha nova etapa educativa, na universidade e outros quizabes decidan optar pola vía profesional. O importante de todo iso é que cada un faga o que realmente lle dicte o corazón posto que iso garantizará os nosos éxitos. Todo cambio leva consigo dous contrapuntos. Por un lado a parte de emoción, de querer vivir o momento, e por outro lado de temor e angustia sobre o que pasará. Temor ao descoñecido, a volver a facer novas amizades, coñecer novos docentes e comezar a construír a nosa independencia. Pero ninguén dixo que isto fora duro, ao contrario,

seguro que moitos coñecidos e amigos vos advertirían de que desfrutárades deste momento, posto que son moitos os que garantizan que comeza a mellor época das nosas vidas. Agora tocános vivir esa experiencia e agardo, que ao igual ca min, a desfrutes ao máximo.

Gustaríame rematar este discursos facendo mención á nosa educación. Eu sempre apostei pola educación pública e de calidade. A educación é un dos piares fundamentais da nosa sociedade, á que toda persoa debe ter dereito. Desfrutemos deste dereito ao máximo, xa que será o noso legado co paso do tempo. Deste xeito, a educación é un factor decisivo para a socialización e polo tanto para a transmisión dos valores relacionados coa democracia, a cidadanía, a solidariedade e a tolerancia. A educación prepáranos ás xeracións futuras para facer frente aos problemas que plantea a sociedade, polo tanto fago dende aquí un chamamento para que todos nós aproveitemos esta oportunidade que temos de poder formanos. Corren tempos difíciles pero, ninguén dixo que foran imposibles de afrontar, e por iso debemos botar man da formación, e converternos en grandes profesionais. Todo isto forma parte do ciclo de vida, ao igual que cando un comeza a andar, primario faino paseniño pero coa confianza e coa sabedoría logra dar os pasos necesarios. O camiño que agora todos imos comezar é moi similar, debemos camiñar paseniño, pero camiñar, e cando caiamos levantarnos, xa que será un camiño cheo de obstáculos pero temos que ser capaces de erguernos e seguir mirando para diante. E xa para rematar recordada algo moi importante: persegue sempre os vosos soños e nunca deixedes que ninguén os realice por vós nin vos corten as ás para poder voar.

NON DEIXEDES NUNCA QUE OS VOSOS MEDOS SEXAN MAIS GRANDES QUE OS VOSOS SOÑOS!!!!!!!

#Mellores Expedientes

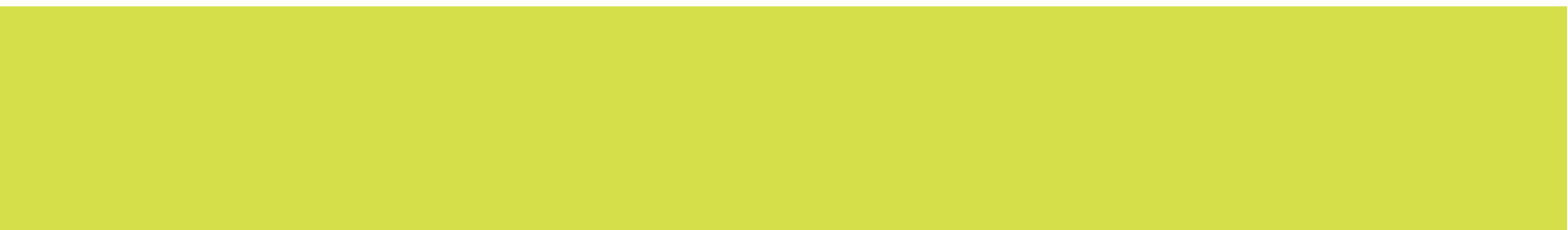
USC
UNIVERSIDAD
DE SANTIAGO
DE CHILE

CONCEJO DE
SANTIAGO

USC
CONSEJO SOCIAL

PUNTO COLOS
SANTAGO

QADIS

Discurso de María José

«Como profesora de inglés, tiña escrito o discurso antes do Brexit, cun comezo na lingua da GB, mais agora creo que vai ser mellor obvialo»

Boa tarde a todos e a todas, autoridades, alumnado, profesorado, familias

Cando penso neste oficio da docencia que ocupa unha parte moi importante da miña vida, non poucas veces chego á conclusión de que: teño a sorte de poder vivir do que me encanta facer. Xa de pequerrecha quería eu ser mestra; xa daquela lles poñía *mostras* as meus curmáns para que lesen e escribisen. Logreino. Logo, co tempo, cheguei á Dirección do IES San Rosendo de Mondoñedo, que, porqué non recoñecelo, tamén da ás. E, por se fose pouco, resulta que este ano me convidan a compartir con vós tanta felicidade! Como non hei amar o meu traballo se hoxe me permite estar aquí co mellor alumnado e coas súas familias?

E aquí estamos, rematando curso cos seus exames, coas súas tensións e pechando con elo unha etapa da vosa vida, posiblemente o derradeiro andar antes de acadar a idade adulta.

Non depreciades nin un segundo destes intres, agora co merecido recoñecemento a todo o voso traballo. Atrás queda o esforzo e todos os sacrificios que tivestes que superar para chegar ata aquí.

Tedes marcado o camiño, nunca o abandonedes por moi dura que sexa a pendente.

Pouco resta por dicirvos que non coñezades.

Sabedes que levamos tempo formando xeracións maravillosas, altamente cualificadas. Vós sodes parte diso: o novo talento investigador, con ansia de saber e, agardo que tamén con azos de elevar a cultura deste país. Sodes o noso músculo social, o que pode darlle a volta á crise de valores que padece a sociedade, que impuxo a falsa noción de que todo serve ...! Quédavos moito que amañar, aceptade o reto!

Pola miña banda, esta sinxela directora que vos fala, débelle ao seu traballo o privilexio de poder incidir un chisquiño no desenvolvemento do enxeño que garante o potencial da sociedade. Por iso aposto pola igualdade de oportunidades, pero asentada na cultura do esforzo e do traballo. Por iso creo na educación, na que prime a formación dunha cidadanía competente e preparada para o esixente mercado laboral. Confiade en vos mesmos, na vosa capacidade, sede conscientes do voso enorme potencial para seguir logrando premios extraordinarios ao voso traballo de expedientes meritorios.

Non podo deixar pasar a oportunidade para, dalgún xeito reclamar a posibilidade de dar as ma-

trículas de honra a quen o mereza, independentemente do número de alumnado por curso, pois en centros pequenos como o noso e como a maioría dos centros galegos, estar suxeitos ao 5% que marca o Dog, deixa a moi bo alumando sin o seu merecido recoñecemento.

Ogallá que a sociedade vos recoñeza tanto esforzo; que vos deixe investigar aquí; exercer se o desexades, a vosa profesión na vosa terra e non fóra, pois isto redundaría, ademais, no beneficio común. Para ilo fai falta compromiso, non só pola vosa parte, senón tamén político, que respecte a educación, que percure o consenso para dar co modelo que máis beneficie a toda a sociedade, que fomente a calidade e o equilibrio...

Nos nove anos que levo desempeñando o cargo de directora tocoume poñer a andar dúas leis educativas... Iso non é serio, pois a prosperidade da cidadanía e o futuro das nacións dependen da fortaleza e calidade dos sistemas educativos asentados no consenso, que aposten pola igualdade de oportunidades, polo afán de emprender; que fomenten a iniciativa das persoas para lograren o benestar social... É necesario, si, compromiso político.

Tamén a vós volo pido. Compromiso co que tedes ao redor, co mundo que vos rodea, que nos rodea, na procura dunha sociedade solidaria e xusta que tan lonxe vemos nestes tempos... Sodes unha xeración irrepetible e con todos os retos por asumir; se cadra mesmo de rematar coas discriminacións ou co cambio climático...

Un compromiso especial vos pido co país que vos deu ao mundo, Galicia; coa súa cultura, coa súa personalidade, coa súa lingua. Nunca a esqueza-

des, pois é un dos nosos máis grandes valores; é a nosa identidade. Se deixamos que esmoreza, con ela esmorecerá a esencia do que somos. E dígovolo eu, que son asturiana, e que teño unha grande admiración e un grande amor pola vosa terra e pola vosa lingua, que considero tamén miñas.

Hoxe celebramos aquí o logro do voso soño, o máis que merecido premio ao voso esforzo. Debemos axudarnos agora a encarar a realidade que vos agarda, a seguir aprendendo; debemos proporcionarvos os medios para lograr a mellor formación nas disciplinas que escollades, que permita sentir sempre este mesmo orgullo nas vosas casas. Debemos e queremos apoiar excelentes profesionais en todos os campos como por exemplo no da enxeñería, lonxe do obxectivo do lucro, que diso xa hai abondo, e si asentada na humildade de quen sabe escoitar á xente que sabe, de quen coñece por ónde van as néboas cando fan as autovías para non ter que pechalas despois, e para que non sexan unha labazada ao medio natural e patrimonial...

Ou no campo da investigación, da medicina, do pensamento e tamén

no da política... Como auguro todos os anos no discurso de benvinda de curso, do instituto de Mondoñedo saíra a futura presidenta do Goberno, xa non unha ministra, que iso non sería novidade.

Formación para un mundo máis xusto. A que merecedes, a que vos pertence.

Poder vivir con vós este momento de ledicia aumenta a miña fe na educación. Moitísimas grazas por me permitir partillalo.

Moita sorte no camiño que agora se vos abre. O futuro é voso.

#MellioresE

CAMPUS CIENTÍFICOS
DE
VERÁN 2016

O obxectivo dos Campus Científico é incentivar o acceso dos estudantes a titulacións científico-técnicas e apoiar a permanencia no primeiro ano dos estudos de Grao para consolidar as vocacións nestes ámbitos. A experiencia permitiralle ao estudiantado concibir o coñecemento científico como un saber integrado que se estrutura en distintas áreas, así como a súa aplicabilidade na resolución de problemas en diversos campos da investigación e da innovación. A iniciativa posibilitará tamén transmitir aos estudantes a experiencia científica directa, os valores, fundamentos e procesos metodolóxicos da ciencia, conectar a vida non universitaria e a universitaria e potenciar a convivencia entre estudantes de diferentes comunidades autónomas.

Os Campus Científicos de Verán, é unha proposta que organiza o Ministerio de Educación, Cultura e Deportes e a Fundación Española para a Ciencia e a Tecnoloxía (FECYT) co patrocinio de Obra Social la Caixa e a colaboración de 16 universidades pertencentes aos Campus de Excelencia Internacional certificados en 2011 nas que terán lugar as estadias.

A inauguración da edición 2016 na USC celebrouse o luns 4 de xullo ás 10.00 horas no Salón de Actos do Colexio Maior Fonseca presidida polo vicerreitor de Comunicación e Coordinación, Xosé Pereira, xunto co delegado do Reitor para o ensino medio, Luís HervellaTorrón

A actividade estendeuse entre o 3 e o 30 de xullo. Na primeira quincena participan un total de 60 estudantes de 1º de Bacharelato distribuídos en dúas quendas dunha semana. A estas sumáranse na 2ª quincena outros 60 estudantes de 4º de ESO divididos tamén en dúas quendas dunha semana.

O alumnado participantes incorporouse nos proxectos «A sustentabilidade do ciclo da auga: Un dos 21 retos do século XXI» (Escola Técnica Superior de Enxeñaría), «Buscando as partículas máis enerxéticas do Universo» (Facultade de Física), «A maxia dos hidroxelos intelixentes» (Facultade de Farmacia) e «MathematiCSI: Mathematical Scene Investigation» (Facultade de Matemáticas) que dirixen, respectivamente Gumersindo Feijoo Costa, Ricardo Vázquez López e Pablo Vázquez Regueiro, Francisco Javier Otero Espinar e M^a. Victoria Otero Espinar.

NOMBRE DEL PROYECTO	LUGAR DE REALIZACIÓN
BUSCANDO AS PARTÍCULAS MÁIS ENERXÉTICAS DO UNIVERSO	FACULTADE DE FÍSICA
A MAXIA DOS HIDROXELES INTELIXENTES	FACULTADE DE FARMACIA
A SOSTENIBILIDAD DO CICLO DA AUGA: UN DOS 21 RETOS DO SÉCULO XXI	ESCOLA TÉCNICA SUPERIOR DE ENXEÑARÍA
MATHEMATICS: MATHEMATICAL SCENE INVESTIGATION	FACULTADE DE MATEMÁTICAS

PROXECTOS REALIZADOS. BREVE DESCRICIÓN DE OBXETIVOS

«BUSCANDO AS PARTÍCULAS MÁIS ENERXÉTICAS DO UNIVERSO»

A familiarización do alumnado coa estrutura fundamental da materia, desde o átomo ás partículas elementais que a constitúen e os tipos de interaccións presentes na natureza, e coa historia dos descubrimentos científicos que levaron aos modelos e resultados actuais. Tamén adquiriron unhas nocións básicas de como funcionan os experimentos de colisión de partículas en aceleradores e cal é a súa finalidade. Achegamento do alumnado á Física de Astropartículas, partículas con grandes enerxías que proveñen de fóra da Terra, e en particular cos Raios Cósmicos. adquiriron unhas nocións básicas sobre os conceptos máis relevantes deste campo, sobre as cuestións que aínda permanecen abertas e ás que os experimentos actuais intentan dar resposta. Realizouse un primeiro contacto co experimento de raios cósmicos Observatorio Pierre Auger desde un punto de vista teórico. En resumo, os alumnos hanse familiarizado coa Física de Astropartículas e motivouse científicamente o seu interese polo proxecto no que participarán ao longo da semana.

«A MAXIA DOS HIDROXELES INTELIXENTES»

O obxectivo xeral do proxecto é familiarizar aos alumnos con novos materiais baseados en polímeros capaces de responder a estímulos. Durante o curso os estudantes estudarán o comportamento de polímeros e geles e sobre todo das propiedades básicas que resultan de interese no campo da farmacia e a biomedicina. Moitos dos avances no desenvolvemento de biomateriales, produtos sanitarios, medicamentos ou biosensores son posibles grazas ao desenvolvemento de novos sistemas poliméricos hidrofílicos, biodegradables que son capaces de modificar a súa conformación en función das características biolóxicas, químicas ou físico-químicas do medio. A elevada afinidade polo auga e a posibilidade de modular a estrutura do entramado tridimensional mediante estímulos físicos ou químicos, fai posible o deseño de sistemas con propiedades mecánicas e de cesión de fármacos ou outras substancias activas moi interesantes. Este curso pretende dar a coñecer as prestacións dos hidrogéis intelixentes a través dunha combinación equilibrada de fundamentos teóricos e preparación e caracterización práctica de sistemas sinxelos.

«A SOSTENIBILIDAD DO CICLO DA AUGA: UN DOS 21 RETOS DO SÉCULO XXI»

Realizouse unha introdución de carácter xeral a aspectos relacionados co ciclo do auga urbano e a depuración de augas residuais. Déronse a coñecer os distintos contaminantes do auga e como medilos. Descríronse as unidades ten unha planta depuradora de augas residuais. Os alumnos aprenderon

como os sistemas físico-químicos eliminan os contaminantes sólidos e coloidales. Mostrouse como operar e determinar a eficacia dun sistema de coagulación-floculación, así como a efectividade de diferentes compostos químicos á hora de conseguir unha óptima separación dos contaminantes do auga.

Os alumnos utilizaron o equipo denominado ?Ciclón? co fin de estudar a sedimentación de partículas en diferentes cámaras de sedimentación. Con este traballo aprenderon que o proceso de sedimentación esta dominado pola velocidade de avance das partículas, que á súa vez depende de dous factores o cauda e a forma e dimensións do sedimentador. Esta práctica permitiulles adquirir e entender os conceptos teóricos que se atopan aplicados nos equipos a escala real nas plantas de augas residuales

«MATHEMATICS: MATHEMATICAL SCENE INVESTIGATION»

O obxectivo principal desta actividade é conseguir que o alumnado perciba que

- As Matemáticas resultan imprescindibles para comprender o mundo que nos rodea.
- Gran parte dos fenómenos reais pode describirse matematicamente, sendo as ecuaciones diferenciales e as ecuaciones en diferenzas uno dos instrumentos máis utilizados na resolución de diversos problemas da Física, Biología, Economía,...
- Diferentes algoritmos ou procedementos de base matemática son tamén de gran utilidade na nosa vida cotiá.

Para iso aproveitamos algúns dos recursos que as Matemáticas ofrecen para a resolución de situacións da vida real que poden resultar enigmáticas. Desta forma, preténdese conseguir un achegamento á Ciencia, principalmente ás Matemáticas, a través de actividades lúdicas enfocadas a despertar o interese e a curiosidade polas aplicacións menos coñecidas desta disciplina. Unha das actividades propostas foi a resolución dunha investigación policial ficticia utilizando certas técnicas cuxa base fundamental son as Matemáticas

Ademais da realización dos proxectos de investigación, o estudiantado tivo ocasión de escoitar os profesores da USC que explicaron temas do seu interese nas seguintes charlas:

PONENTE

Ángel Mª Carracedo Álvarez

Jorge Mira Pérez

Enrique Macias Virgós

TITULO CHARLA

Para qué sirve el genoma humano

Las Matemáticas del siglo XXI

Que distancia nos separa del firmamento

Tamén participaron en actividades lúdico-deportivas, visitas guiadas ao patrimonio histórico da USC, Museo «Historia Natural e a Cidade de Santiago de Compostela

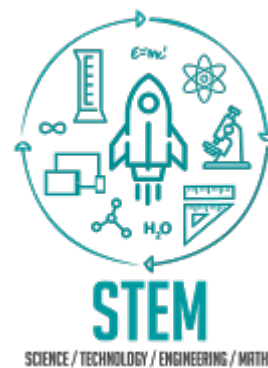
Campus STEM IESRosalía

Campus Científico

Descubre o Mundo STEM (Science Technology Engineering Maths)

A ANPA, en colaboración coa Universidade de Santiago (USC), organizou un Campus Científico **do 27 de xuño ao 1 de xullo** de 2016

O campus dirixido a **20 alumnos/as** de **3º-4º ESO do IES Rosalía de Castro**, consistiu en actividades deseñadas por centros da USC para que os alumnos fixeran experimentos e traballaran nun contorno universitario.

PROGRAMA DE ACTIVIDADES:

DÍA 1: Bioloxía

9:20 Recepción de participantes na hall da facultade de Bioloxía
9:30 Inauguración do Campus no Salón de Graos da Facultade de Bioloxía polo Vicerreitor de Comunicación e Coordinación
10:00 a 12:00 Actividade 1: Os microbios cos que convives (Laboratorio 4)
12:00-14:00 Actividade 2: O abc dos solos (a desenvolver na Selva Negra, Monte Pedroso).
14:00 Chegada do autobús ao Campus Vida, Facultade de Bioloxía

DÍA 2: Química/Historia

9:20 Recepción de participantes no hall da Facultade de Química
9:30 a 13:30 Xincana de Química
16:20 Punto de encontro na entrada do IES Rosalía de Castro
16:30-18:30 Roteiro: Cómo se fai a historia?

DÍA 3: Física

9:20 Recepción de participantes no hall da Facultade de Física
9:30 a 13:30 Rotación polos laboratorios

DÍA 4: ETSE

9:20 Recepción de participantes no hall da ETSE
9:30 -11:25 Grupo 1 Tratamento primario de augas residuais (ETSE)
Grupo 2 Introducción á intelixencia artificial (CiTIUS)
11:25-11:35 Traslado ETSE <-> CiTIUS
11:35-13:30 Grupo 1 Introducción á intelixencia artificial (CiTIUS)
Grupo 2 Tratamento terciario de augas residuais (ETSE)
16:20 Recepción no hall da ETSE
16:30-18:30 Grupo 1 Tratamento terciario de augas residuais (ETSE)
Grupo 2 Tratamento primario de augas residuais (ETSE)

DÍA 5: Matemáticas

9:20 Recepción de participantes no hall da Facultade de Matemáticas
9:30-13:30 Aceptas o reto? Mostra as túas habilidades
13:30-14:00 Resultados do experimento «Os microbios cos que convives» (Facultade de Bioloxía) e CLAUSURA

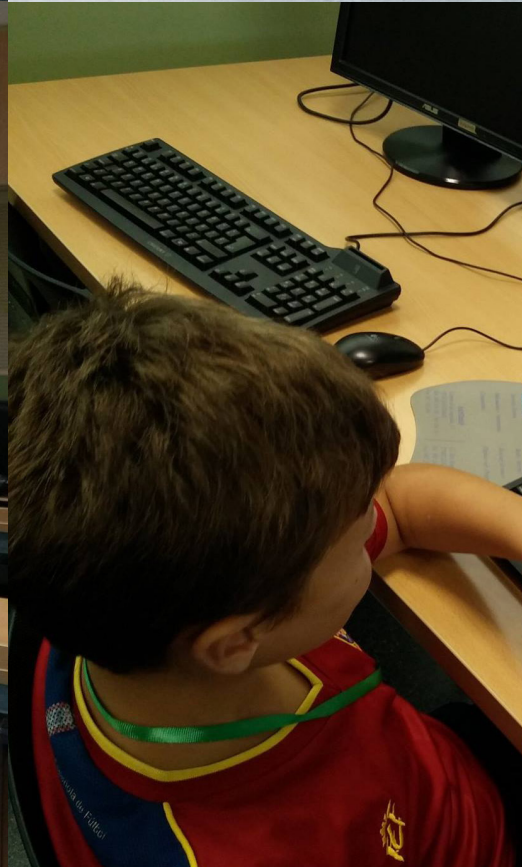
Aos participantes fíxoselle entrega dunha camiseta, carpeta e axenda da USC.

I CAMPUS TECNOLÓGICO

UNIVERSIDAD DE SANTIAGO DE COMPOSTELA & PLAY CODE ACADEMY

O campus tecnolóxico está dirixido a alumnado de idades comprendidas entre os 6 e 17 anos, niveles educativos de primaria a bacharelato é unha forma de dar a coñecer as novas tecnoloxías e a linguaxe da programación dun xeito ameno e divertido descubrindo o mundo universitario dende dentro.

Esta destinado aos/ás fillos/as dos empregados da universidade en primeira instancia é en segundo lugar ao resto de alumnado alleo a universidade .

Esta nova actividade tivo lugar nas semanas do 11 ao 15 de xullo e do 18 ao 22 do mesmo meso na Escola Técnica Superior de Enxeñaría. Cun horario de 9 a 14 horas con opción de madrugadores e servizo de comedor o que supuxo un valor engadido para as familias que lle permitiu compatibilizar co seu traballo.

A través dos diferentes talleres o alumnado sumérxe no mundo do deseño e a impresión 3D, descubriendo a linguaxe da programación e a robótica con retos e competicións, construíndo os seus propios drons e aprendendo a pilotalos.

Tamén tiveron a oportunidade de visitar áreas de interese en novas tecnoloxías dentro da USC coñecéndoa por dentro. E recibiron charlas de profesionais e expertos.

O alumnado estivo dividido en grupos por idades e niveis educativos logrando así que os asistentes aproveitaran ao máximo a súa experiencia

Este tipo de actividades repórtalle a USC un servizo engadido para os empregados con fillos/as, apertura da universidade a cidade e captación de futuros estudantes.

Esta experiencia resultou moi gratificante, con total aproveitamento dos talleres por parte do alumnado ao tempo que disfrutaban e se divertían. Tamén temos constancia da satisfacción plena dos pais con referencias moi positivas e cualificacións das enquisas recibidas. Un 97,1% dos asistentes recomendarían o campus.

OUTRAS ACTIVIDADES

«XXIV XORNADAS DE ORIENTACIÓN UNIVERSITARIA E PROFESIONAL DO CONCELLO DE A CORUÑA»

Organizada polo Servizo Municipal de Educación do Concello da Coruña do 11 ao 15 de Abril de 2016 celebráronse as xornadas de información e orientación aos alumnos/as de ensino medio, do centro da cidade e arredores nas que participou o profesorado da USC, que de seguido se indica para presentar as distintas titulacións que a nosa Universidade oferta

ESTUDOS	RELATOR
Traballo social	Puñal Romarís, M ^a Elena
Linguas e literaturas modernas	Prego Vazquez, Gabriela
Filoloxía clásica	Prego Vazquez, Gabriela
Enxeñaría agrícola e agroalimentaria	Lopez Gonzalez, Francisco Javier
Enxeñaría forestal e do medio natural	Lopez Gonzalez, Francisco Javier
Ciencias da cultura e difusión cultural	Fernández Suárez, Gonzálo Francisco
Filosofía	Conde Soto, Francisco.
Historia	Andrade Cernadas, Jose Miguel
Historia da arte	Andrade Cernadas, Jose Miguel
Farmacía	Sández Macho, M ^a . Isabel
Medicina	Torres Iglesias, Angela Juana
Nutrición humana e dietética	Rumbo Gómez, Antonio
Odontoloxía	Suárez Quintanilla , Juan
Xeografía e ordenación do territorio	Paül Carril, Valerià
Optica e optometria	García Resúa, Carlos
Veterinaria	Ibarguren Arizeta, M ^a Izaskum

ESTUDOS	RELATOR
Física	Sanchez de Santos, José Manuel
Física + Química	Sanchez de Santos, José Manuel
Matemáticas	Otero Espinar, M ^a Victoria
Matemáticas + Física	Otero Espinar, M ^a Victoria
Enxeñaría Informática + Matemáticas	Otero Espinar, M ^a Victoria
Enxeñaría en xeomática e topografía	Iniesto Alba, M ^a Jose
Enxeñaría civil + Xeomática e topografía	Iniesto Alba, M ^a Jose
Ciencias políticas e da administración	Artaza Montero, M ^a de Manuel
Enxeñaría química	Omil Prieto, Francisco
Enxeñaría procesos químicos industriais	Rumbo Gómez, Antonio
Psicoloxía	Méndez Paz, Castor
Comunicación audiovisual + Xornalismo	Toural Brán, Carlos
Xornalismo	Toural Brán, Carlos
Pedagogía	Valcarce Fernández, Margarita

ACTIVIDADES AÑO INTERNACIONAL DE LA LUZ – GRUPO USCOSA

COORDINADORA: Mª Teresa Flores Arias

Taller actividades de Óptica y Fotónica

- IES DE AMES (Ames – A Coruña)
Data 3/11/2015
- CEIP PIO XII (Santiago de Compostela – A Coruña)
Data 8/04/2016
- ASOCIACIÓN DE ALTAS CAPACIDADES DE GALICIA
Data 13/02/2016

